

ВОЈИН СТОЈИЋ

Од НОБ-а до популарне културе

VOJIN STOJIC

*From People's Liberation Struggle
to Pop Culture*

Ватра / The Fire
1955, бојено дрво / painted wood, 20x16x10cm

ВОЈИН СТОЈИЋ

Og HOB-a do популарне културе

VOJIN STOJIC

*From People's Liberation Struggle
to Pop Culture*

галерија

Београд
Мај-јун 2025.

Висине / Heights

1960, дрво (брест) / wood (elm), 70x17x15cm

Мирко Кокир

ДРУШТВО И СКУЛПТУРА

Уметничко дело је узајамна игра између виђења и мишљења (Р. Арнхајм)

Наведени цитат из књиге Рудолфа Арнхајма *Визуелно мишљење*, коју је као и низ других Арнхајмових књига и текстова превео управо Војин Стојић, дефинише уметничко дело и визуелно мишљење као *јединство опажања и поимања*¹. Кроз ту призму могу се тумачити Стојићеве скулптуре за галеријско-музејски простор, као и низ његових споменика и скулптура у јавним просторима, на кога су Арнхајмова тумачења и теоријски модели недвосмислено утицали у обликовању и поимању скулптуре као једног вида уметничког израза. Изложба радова Војина Стојића (1921–2001) у Галерији Б2 подсећа нас и пружа увид у изузетан скулпторски опус једног од најзначајнијих вајара послератне генерације и професора на Академији ликовних уметности. Назив текста и синтагма *Друштво и скулптура* преузета је и везује се пре свега за истоимени текст, тачније Стојићево излагање на Првом скупу вајара Југославије одржаном у Ваљевоу 1961. године. У наведеном делу уметник износи сопствене позиције и мишљења о друштвеној улози скулптуре и њиховом међусобном саодношењу, односу скулптуре, архитектуре и урбанизма и њиховој заједничкој улози у обликовању простора. Такође, у тексту Стојић поставља питања о *судбини скулптуре* износећи негативан став према фотографисању и каснијем репродуковању скулптуре, која делује по закону јединства простора и времена, као крајњем циљу настанка дела сматрајући тај чин својеврсном смрћу оригинала у коме се на скулптуру заборавља и која, како уметник наводи, *не мора нигде ни да стоји – може негде и да лежи*. У даљем тексту Стојић расправља и о *чистој и примењеној* скулптури, споменичкој скулптури, скулпторском украсу у архитектури и другим проблемима са којима се сусрела скулптура у новом контексту и новоуспостављеним моделима размишљања о скулптури и њеној позицији унутар уметничких система, али и ширих друштвених наратива. Главне идеје, цртице и размишљања које је Војин Стојић изнео у свом тексту биће донекле поглед и позиција са које ће овај текст сагледати Стојићево вишедеценијско стваралаштво и деловање, не само на уметничкој сцени. Споменичка скулптура, *судбина скулптуре*, њено репозиционирање унутар колективног сећања, друштвена улога скулптуре и трансформације формалне природе скулптуре до које долази педесетих година прошлог века, јесу главне теме које су пратиле Стојића кроз читаву његову каријеру, али и након његове смрти.

¹ Р. Арнхајм, *Визуелно мишљење. Јединство слике и појма*, Универзитет уметности, Београд, 1985. (превео Војин Стојић)

Можда најпознатије Стојићево монументално дело – *Споменик космајском партизанском одреду* из 1971. године, постао је својеврстан споменик-симбол, споменик-знак, како о томе пише Стојан Ћелић, који надграђује првобитну идеју споменика као места сећања, у овом случају на борце, учеснике у рату. Он временом добија низ других сведочанствености, превазилази ниво памћења постајући скулпторско-архитектонско дело као такво или визуелни топос који променама друштвено-политичких система мења и наш однос, однос друштва према значењским особеностима које споменик носи и чува и које би требало да евоцира нашим присуством на датом месту, у датом простору. Споменик постаје знак, постаје симбол и визуелни репер једног времена и простора којим се лако може манипулисати у визуелном смислу, постајући део популарне културе – као сценографија или део пејзажа у филму (*The Hunger Games: Mockingjay – Part 1*, 2015), видео играма (*Halo 3: ODST*, 2009, *Call of Duty: Warzone*, 2020), музичким спотовима (*ONE OK Rock Save Yourself*, 2022, *UTOPIA – Hybrid Live Set*, 2024) или транспоноване другим средствима у нова уметничка дела попут рада *Kosmaj Toу* уметничког колектива *Los Carpinteros* састављен од лево коцкица. У том смислу споменик на Космају, као и низ других споменика из овог периода, насталих као место сећања и/или слављења појединца, групе или друштва, идеологије и државе временом репозиционира своје место у колективном сећању новим слојевима памћења или заборављања.

У образложењу за награду „4. јул“ коју је Војин Стојић добио за *Споменик стрељаним родољубима* у Спомен-парку Јајинци фебруара 1989. године, Стојан Ћелић дефинише његове скулптуре као *интелектуално интимистичке* које поседују *унутрашњу жудњу за монументалним*². Из такве позиције могу се сагледати и радови на изложби. Попут својеврсне скице или белешке скулптуре у различитим материјалима: дрвету или металу, често вареном месингу са којим је доста експериментисао, могу бити предлози за скулптуре или споменике намењене јавном и слободном простору, као активни чиниоци друштвено дефинисаног (урбаног) окружења. У атмосфери послератног модернизма Стојић заузима изразито место као један од уметника који започиње са истраживањем асоцијативне скулптуре стварајући врло јасан и препознатљив ауторски израз коме је остао доследан током своје читаве уметничке каријере. Поводом Стојићеве изложбе у Галерији Zepfer историчар уметности Јован Деспотовић проматра и дефинише уметникове скулптуре као *слободни, тродимензионалан цртеж и динамичан запис просторног, волуминозног графизма*³. Ове две позиције погледа на скулпторски опус и дело Војина Стојића постављају уметникову скулптуру у динамичан однос са посматрачем са једне и медијско репозиционирање скулпторског медија у домен цртежа, скице или белешке са друге стране. У том смислу ауторови радови могу се посматрати као припремне

² С. Ћелић, *Судбина скулптуре* (The Fate of Sculpture), Clio, Београд, 1994.

³ Ј. Деспотовић, „Динамични записи кретања“ (каталог изложбе), Галерија Zepfer, Београд, 2000.

скице за неостварене пројекте, али и као скицу саму по себи која користећи пластичке елементе скулптуре: масу, материјал и простор, материјализује цртеж са линијом као основним елементом свог скулпторског израза. Уметничко дело сведено је на приказ основних процеса. Динамичне форме, изразите вертикале, експериментисање са волуменом, празнинама, површинске абразије и друга визуелна средства којима аутор манипулише, присутни радови на изложби пружају само делимичан, али врло јасан поглед на невелики, али врло значајан Стојићев опус. Принципи рада при обликовању материјала у динамичне целине постављају Војина Стојића на изразито место пре свега у послератној југословенској скулптури, али и шире у историји српске и југословенске уметности. Накратко се можемо вратити слојевима сећања и заборављања везаним за споменичку архитектуру и поставити иста питања о ауторима и ауторкама тих трансвременских места сећања. Чег се и кога се сећамо? Шта је оно што као појединци и друштво памтимо или (не)свесно заборављамо? Које је место историје уметности као науке у том процесу памћења? И на крају, где је место Војина Стојића и његових радова у музејском, историјско-уметничком и колективном памћењу?

Марија / Maria
1959, мозаик / mosaic, 20x20cm

Портрет Н.С.П. / Portrait of N.S.P.
1950, дрво (багрем) / wood (acacia), 40x20x20cm

Без назива (Женски торзо) / Untitled (Female Torso)
1956, дрво / wood, 65x22x18cm

Акт / Nude

око / сірса 1965, дрво (багрем) / wood (acacia), 60x10x10cm.

Без назива / Untitled

око / сірса 1960, дрво (боровина) / wood (pine), 50x15x6cm

Раст / Growth

1950, ливени алуминијум / cast aluminum, 50x16x16cm

Празник / Holiday

1958, полирани алуминијум / polished aluminum, h 100cm

Пала птица / Fallen Bird

1959, заваривани месинг / welded brass, 12x27x10cm

Без назива / Untitled

око / сiрса 1960, варени месинг / welded brass, 35x20x20cm

Успон / Ascent

1972, ливени алуминијум / cast aluminum, 48x25x10cm

Жудња (Хрепењене) / Longing
1962, дрво / wood, 70x16x12cm

Без назива / Untitled

1962, дрво (боровина) / wood (pine), 74x10x10cm

Из циклуса „Присећања” / From the cycle “Remembrances”
1979, бојено дрво / painted wood, 55x20x11cm

Једро / Sail

1967, заварени месинг / welded brass, 60x60x18cm

Без назива / Untitled

око / circa 1978, ковани и варени месинг / forged and welded brass, 28x30x7cm

Без назива / Untitled

око / circa 1978, ковани и варени месинг / forged and welded brass, 30x40x8cm

Без назива / Untitled

око / circa 1975, ковани месинг / forged brass, 50x12x10cm

Удар / Impact

око / circa 1985, ковани, заварени и посребрени челични лим / forged, welded and silver-plated steel sheet, 33x25x15cm.

Студија за споменик у Нишу ливен 1986 у ливеном нерђајућем челику, у размери 1:10 / Study for a monument in Niš cast in 1986 in cast stainless steel, scale 1:10.

Празник / Holiday

1981, ковани и варени месинг / forged and welded brass, 45x55x10cm

Иза угла / Around the Corner

1993, махагони и олово / mahogany and lead, 20x30x12cm

Риба која је прогутала лептира / The Fish That Swallowed a Butterfly
1993, дрво и жица / wood and wire, 28x20x6cm

Црни белег III / Black Mark III

1995, бојена боровина / wood (painted pine), h 30cm

Црни белег / Black Mark

1997, бојена кедровина / painted cedar wood, 30x20x14cm

Знак / Sign

1997, боровина / wood (pine), 66x11x7cm

Клин / Wedge

1995, бојена храстовина и месинг / painted oak and brass, 90x18x6cm

**Из циклуса „Парболе”, Велики бели трн / From the cycle of “Parables”,
The Great White Thorn**
1998, бојена боровина и алуминијум / painted pine and aluminum, 49x22x8cm

Златна жена / Golden Woman

1957, ливени и полирани месинг / cast and polished brass, h 70cm

Mirko Kokir

SOCIETY AND SCULPTURE

The work of art is a reciprocal interplay between perception and thought
(R. Arnheim).

The aforementioned quote from Rudolf Arnheim's book *Visual Thinking*, which, like many of Arnheim's other works, was translated by Vojin Stojić, defines artistic creation and visual thought as a *unity of perception and thought*.¹ Through this lens Stojić's sculptures for gallery and museum spaces, as well as a series of his monuments and sculptures in public spaces, can be interpreted, all of which have been undeniably influenced by Arnheim's interpretations and theoretical models on the design and understanding of sculpture as a unique form of artistic expression. This exhibition of works by Vojin Stojić (1921-2001) at Gallery B2 serves as a reminder and offers insight into the extraordinary sculptural oeuvre of one of the most significant sculptors of the post-war generation and a professor at the Academy of Fine Arts. The title of the text and the phrase, *Society and Sculpture*, is cited and primarily associated with a homonymous text, specifically Stojić's presentation at the First Gathering of Sculptors of Yugoslavia held in Valjevo in 1961. In it, he articulates his personal perspectives and reflections regarding the societal role of sculpture and its interrelations, along with the relationship between sculpture, architecture, and urbanism, and their collective influence on the shaping of space. Furthermore, he poses questions concerning the *fate of sculpture*, expressing a critical stance towards photographing and subsequent reproduction of sculptural works, which operate according to the law of unity of space and time. He regards this act as a peculiar demise of the original, one that leads to a disregard of the sculpture, which, as he notes, *need not necessarily stand anywhere—it may also lie somewhere*. Stojić goes on to reflect on the discussions concerning *pure and applied* sculpture, commemorative sculpture, sculptural ornamentation in architecture, and the various challenges that sculpture encounters within a contemporary context and newly established paradigms of thought regarding its status within artistic frameworks, as well as broader societal narratives. The principal ideas, reflections, and notes articulated by Vojin Stojić in this text will, to a certain extent, serve as a lens through which this analysis will examine his decades-long oeuvre and contributions, extending beyond the confines of the art scene. Commemorative sculpture, the *fate of sculpture*, its repositioning within collective memory, the societal role of sculpture, and the transformations of its formal nature that occurred in the 1950s are the principal themes that have accompanied Stojić throughout his career and continues to do so even after his passing.

¹ Р. Арнхајм, Визуелно мишљење. Јединство слике и појма (*Visual Thinking, Unity of the Image and Concept*), Универзитет уметности, Београд, 1985. (translated by Војин Стојић)

Perhaps the most renowned monumental work by Stojić, the *Monument to the Kosmaj Partisan Detachment* (1971), has become a sort of symbol—a monument-sign, as articulated by Stojan Ćelić—that upgrades the original notion of a memorial as a place of remembrance, in this case honoring the fighters who participated in the war. Over time, it has gained myriad of other significances, surpassing mere memory to become a sculptural and architectural piece in its own right or a visual topos that, with the shifts in socio-political systems, alters our perception and society's relationship toward the meaningful attributes the monument embodies and preserves, which it should evoke by our presence in that particular location and space. The monument becomes a sign, a symbol, and a visual landmark of a certain time and space that can easily be manipulated in the visual sense. Thus it integrates into popular culture—serving as scenery or a component of the landscape in films (*The Hunger Games: Mockingjay – Part 1*, 2015), video games (*Halo 3: ODST*, 2009; *Call of Duty: Warzone*, 2020), music videos (*ONE OK Rock Save Yourself*, 2022; *UTOPIA – Hybrid Live Set*, 2024). Or it can be transposed through different mediums into new artistic creations, such as the *Kosmaj Toy* by the artistic collective *Los Carpinteros*, made from LEGO bricks. In this sense, the monument on Kosmaj, along with many other memorials from this period, created as sites of remembrance and/or celebration of individuals, groups, ideologies, and the state, gradually repositioned its place within the collective memory, adding new layers of remembrance or oblivion.

In the justification for the 4th of July Award bestowed upon Vojin Stojić for the *Monument to the Shot Patriots* in the Memorial Park of Jajinci in February 1989, Stojan Ćelić characterizes his sculptures as *intellectually intimate*, possessing an *intrinsic yearning for the monumental*.² From this vantage point, one can also perceive the works displayed at this exhibition. Like unique sketches or notes of sculptures rendered in various materials: wood or metal, often utilizing welded brass which has been considerably experimented with - these pieces may serve as proposals for sculptures or monuments intended for public and open spaces, as active components of the socially defined (urban) environment. Amidst the atmosphere of post-war modernism, Stojić occupies a distinctive position as one of the artists who embarked on the exploration of associative sculpture, crafting a clear and recognizable authorial expression to which he has remained committed throughout his entire artistic career. On the occasion of Stojić's exhibition at the Zepter Gallery, art historian Jovan Despotović observes and defines the artist's sculptures as free, three-dimensional drawings and dynamic records of spatial, volumetric graphic expression.³ These two perspectives on the sculptural oeuvre and work of Vojin Stojić establish a dynamic relationship between the artist's sculptures and the observer on one side, and a media repositioning of the sculptural medium within the realm of drawing, sketches,

² S. Ćelić, *Sudbina skulpture (The Fate of Sculpture)*, Clio, Beograd, 1994.

³ J. Despotović, "Dinamični zapisi kretanja" (Dynamic Notes of Movement) (katalog izložbe), (exhibition catalogue), Galerija Zepter, Beograd, 2000.

or notes on the other. In this context, his works can be seen as preparatory sketches for unrealized projects, but also as sketches in their own right, which, utilizing the plastic elements of sculpture—mass, material, and space—materialize the drawing with the line as the fundamental element of their sculptural expression. The artwork is reduced to a presentation of fundamental processes. Dynamic forms, expressive verticals, experimentation with volume, voids, surface abrasions, and other visual means manipulated by the artist provide only a partial but clear insight into Stojić's modest number of works, yet profoundly significant oeuvre. The principles he used in order to mould material into dynamic wholes place Vojin Stojić in a notably prominent position, particularly in post-war Yugoslav sculpture, and more broadly in the history of Serbian and Yugoslav art. Briefly, we may revert to the layers of memory and forgetfulness associated with memorial architecture and pose the same questions regarding the male and female creators of these timeless sites of remembrance: Whom and what do we remember? What is it that we, as individuals and as a society, remember or (un)consciously forget? What is the role of art history as a discipline in this process of memory? Lastly, what significance do Vojin Stojić and his works have within the realms of museums, art history, and collective memory?

Без назива / Untitled
1967, дрво / wood, 45x15x10cm

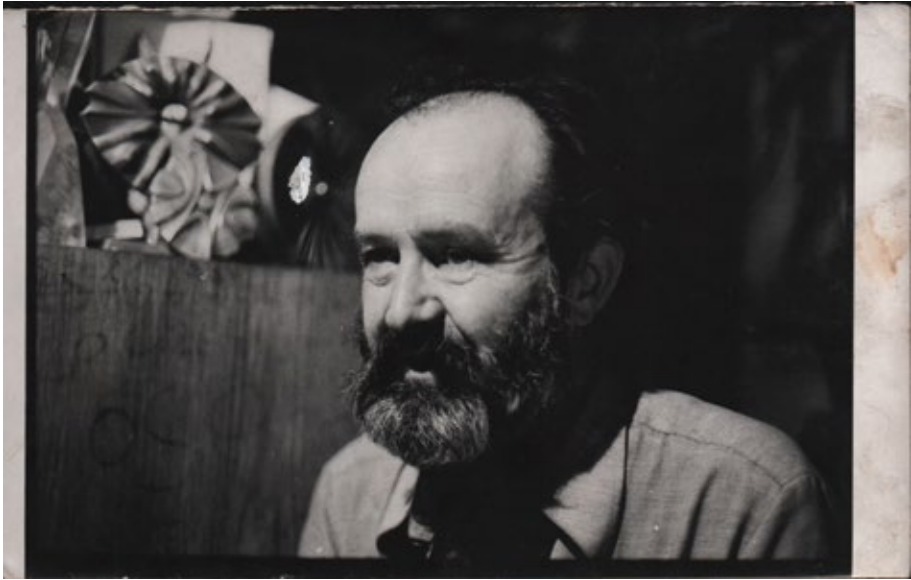

Фото / Photo: Бане Карановић / Vane Karanović, 1974.

Рођен 26. септембра 1921. у Врању. Основну школу и гимназију завршио у Врању. Похађао Уметничку школу у Шуматовачкој ул. у Београду, 1948. Академију за ликовне уметности, Бгд-Вајарски одсек-завршио 1953. у класи проф. вајара Илије Коларовића. Од 1954. до 1986. радио као наставник на Факултету ликовних уметности, Бгд. Пензионисан у звању редовног професора. У оквиру Факултета, био: члан Управе и Савета, председник Савета, председник Комисије за Статут, члан Комисије за нострификацију диплома, делегат Факултета на Међународној конференцији за школовање уметника (Лондон 65.) и др. Био проректор Универзитета уметности у Београду (два мандата), од 1975. до 1979. и ректор од 1983. до 1985.

Излаже од 1949. као студент и од 1953. као члан УЛУС.
Самосталне изложбе: Београд 1959. и 1965, Нови Сад 1960.

Заједничке изложбе:

- Изложба Удружења ликовних уметника Србије, 1953.
- Међурепубличке УЛУС изложбе у Загребу, Љубљани, Сарајеву, Титограду, Скопљу.
- Изложба послератне вајарске генерације, Београд 1955.
- Изложба ученика Илије Коларевића, Београд, 1957.
- Изложба Савеза ликовних уметника Југославије, Љубљана, 1957.
- Изложба Атеље 212, Београд 1957.
- Скулптура у слободном простору, Београд, од 1957-1971, 1974, 1075, 1978, 1981.
- Савремена српска скулптура, Београд, 1957.
- Пролеће у делима наших уметника, Београд, 1958.
- Октобарски салон, Београд, 1960-1969, 1975, 1977, 1979.
- Тријенале југословенске уметности, Београд, 1961, 1964, 1967.
- "Вајонт-Скопље", Београд, Загреб, 1964 и 1965.
- Послератна српска уметност, Загреб, 1963.

- Ликовни сусрети, Суботица, 1964 - 1973.
- Изложба ликовних уметника врањанаца, Врање, 1968.
- Цртеж и ситна пластика, Београд, 1968, 1969, 1976, 1981, 1982, 1994.
- Изложбе уметничке колоније Ечка, од 1968-1973.
- Југословенска ситна пластика, Мурска Собота, 1973.
- Изложба ликовних уметника Београда: Љубљана - Марибор - Копар, 1973.
- Шеста изложба Савеза удружења ликовних уметника Југославије, Сарајево, 1975.
- Тридесет година УЛУС, Београд, 1976.
- 40 година Факултета ликовних уметности, Београд, 1977.
- "Из вајарских атељеа", Београд, 1977. (Салон Модерне у Париској)
- Ликовни салон Палилуле, Београд, 1978. пролеће и зима.
- Изложба парковске скулптуре у фабрици "Галеника", Земун, 1978.
- Изложба "22. децембар 80", Стара Палилула, 1980.
- Ликовни салон Палилуле, Београд, 1981.
- Изложба награђених уметника на Октобарском салону, Београд, 1984.
- Јубиларна УЛУС изложба, Београд, Приштина, Нови Сад, Сарајево, 1985.
- Уметници Врачара, Београд, 1985.
- "40 година Савеза ликовних уметника Југославије 1946-1986", Тузла, 1986.
- Мајски салон - Палилула, 1989.
- "40 година школе у Шуматновачкој", Београд, 1989.
- Јесења изложба УЛУС, 1990.
- Изложба ситне пластике, УЛУС, 1992.
- Јесења изложба УЛУС, 1993.
- Изложба шесторице вајара о којима је писао Стојан Ћелић у књизи "Судбина скулптуре", посмртно издатој, Галерија Zepher, 1994.

Изложбе у иностранству (групне): Швајцарска 1962, Холандија 1969, САД 1970.

Скулптуре се налазе у: Музеј савремене уметности, Београд; Музеј шумарства и лова, Београд; Музеј револуције, Београд; Музеј "25. мај", Београд; галеријама у Љубљани, Сарајево, Суботици, Ечки и др. као и у приватном власништву у земљи и иностранству.

Од споменика НОБ: Куршумлија, ливена бронза, висине 3м, 1954, коаутор; Рача Крагујевачка, бронза и бетон, висине 4м, 1963, коаутор; Петровац на мору, бетон и ковани бакар, висине 10м, 1964, коаутор; Параћин, заваривани месинг, висине 4м, 1966; Космај, бетон, висине 30м, 1971; Ниш, ливени нерђајући челик, висине 3,5м, 1986, Јајинци, висине 15м, заваривани и полирани нерђајући челик, 1988; Споменик врањанцима погинулим на Сремском фронту, Батровци, 1990, бронзана спомен-плоча са рељефом, на стени висине сса 4м, из Моминог камена. Текст саставио Симон Симоновић.

Од надгробних споменика: Британским туристима погинулим у авионској несрећи на Крку, 1972, венчачки мермер и заваривани месинг; Споменик Верољубу Голубовићу, венчачки мермер и бронза, Београд 1976; Споменик др Св. Бакаловићу, габро и заваривани месинг и ливена бронза, Вршац, 1977.

Од скулптура у јавном простору: Београд, Игра, заваривани месинг, Дом штампе, висине 2,5м 1957; Зајечар, Кретање, фонтана, заваривани месинг, 180x150цм, 1960; Ечка, Сунце, заваривани месинг, 200x180цм, 1973; Костањевица на Крки, Чешња, дрво, храстовина, 2,5м и Раст, дрво, храстовина, висине 3м, 1962; Крушевац, Електроисток, Муња, заваривани месинг и бакар, висине 2,5м, 1979.

Од зидних скулптура: Карлове Вари, Чешка, 1970, Младост, завариванимесинг и бакар, 2,5x6м и Лет, заваривани месинг, 2,5x4м; Врање, Спомен-обележје др Ђ. Тасића, бронза (портрет и слова), 200x15цм; Врање, Рељеф седам југословенских великана на фасади Врањске гимназије, бетон, ф 90цм, 1981.

Ситна пластика: Низ меморијаних плакета, као и кованица у сребру (нпр. Плакета и значка Универзитета уметности, Ректорски ланац, Амблем Електроистока, Крушевац, Амблем лечилишта Озрен и др).

Преводи ликовне литературе: "сликарство и ми", Т. Боткин, са енглеског, издала Академија за ликовне уметности, Београд, 1952, коаутор; "Уметност кроз векове", Х. Гарднер, са енглеског, издала Матица српске, Нови Сад, 1967, коаутор; "Уметност и визуелно опажање", Р. Арнхајм, са енглеског, издала Уметничка академија, Београд, 1971, коаутор; "Герника - генеза једне слике", Р. Арнхајм, са енглеског, издао Замак културе, Врњачка бања, 1973; "Ентропија и уметност", Р. Арнхајм, са енглеског, часопис "Уметност", Београд, 1977; "Дишан и класични перспективисти", Жан Клер, са енглеског, часопис "Уметност", Београд, 1979; "Пластичне масе у вајарству", Николас Раукес, са енглеског, издато у штампи Универзитета уметности, Београд; нова верзија "Уметност и визуелно опажање", Р. Арнхајм, са енглеског, издао Универзитет уметности, Београд, прво издање 1981, друго 1987; "Визуелно мишљење", Р. Арнхајм, издао Универзитет уметности, Београд, 1985; "Динамика архитектонске форме", Р. Арнхајм, издао Универзитет уметности, Београд, 1990.

Друштвени рад: секретар УЛУС 1957-1959; секретар Савеза ликовних уметника Југославије 1960-1964; представник СЛУЈ на конгресима Међународног удружења ликовних уметника (АИАО, ИАА), Беч, 1960, Њујорк, 1963, Токио, 1966; члан поткомисије Међународног удружења ликовних уметника за уметничко школство, Лондон, 1967; учествово у формирању Октобарског салон, члан жирија за Октобарску награду града Београда; члан жирија за Седмојулску награду; референт на Првом скупу вајара Југославије у Ваљеву, 1961; Друштво и скулптура: члан савета Павиљон Цвијета Зузорић, 1957-1977; члан одбора за Скулптуру у слободном простору, УЛУС, 1976-1979; члан комисије за издавачку делатност Павиљон Цвијета Зузорић, 1980; члан Суда части УЛУС 1980-1981; члан Савета Универзитета уметности, 1981; члан Одбора САНУ за термилошки речник из области ликовних уметности, од 1983; члан Одбора за прославу "Два века ВУка", 1985; члан Одбора за међународну сарадњу УЛУС, 1986-1987.

Награде и признања: III награда за Споменик ђацима, Крагујевац; Прва награда за сталну Седмојулску плакету, 1964. и извођење; Награда Октобарског салона за вајарство, 1964; Прва награда за споменик НОБ на Космају, 1969. и извођење; Прва награда за споменик НОБ у Нишу, 1982. и извођење; Награда за вајарство на Ликовном сусрету, Суботица, 1972; Прва награда за споменик стрељаним родољубима у Јајинцима, 1987. и извођење; Плакета града Београда, 1974. и 1984; Златна плакета Сопота, 1985; Плакета "50 година Факултета ликовних уметности, Београд", 1987; Орден рада са Црвеном заставом, 1988; Награда "4. јул" за Споменик у Јајинцима, 1989.

Биографију састављао уметник од 28. фебруара 1989-

Војин Стојић преминуо је у Београду 5. маја 2001.

Biography

Vojin Stojić

Born on September 26, 1921, in Vrane. Completed his primary and secondary education in his hometown. Attended the School of Fine Arts on Šumatovačka Street in Belgrade (1948) and graduated from the Academy of Fine Arts, specializing in Sculpture, (1953) under the mentorship of Professor Ilija Kolarović. From 1954 to 1986, he served as a faculty member at the Faculty of Fine Arts in Belgrade, retiring from the position of full professor. Within the Faculty, he held several prominent positions, including a member of the Board and Council, Chairman of the Council, Chairman of the Statute Commission, member of the Diploma Nostification Commission, and the Faculty delegate at the International Conference for the Education of Artists in London (1965). He served as Vice-Rector of the University of Arts in Belgrade for two terms, from 1975 to 1979, and held the position of Rector from 1983 to 1985.

He has been exhibiting his work since 1949 as a student and from 1953 as a member of the Association of Fine Artists of Serbia (ULUS).

Solo exhibitions: Belgrade 1959 and 1965, Novi Sad 1960.

Group exhibitions:

- Exhibition of the Association of Fine Artists of Serbia, 1953
- Interrepublic Association of Fine Artists exhibitions in Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Titograd, and Skopje
- Exhibition of the Post-War Generation of Sculptors, Belgrade, 1955
- Exhibition of Professor Ilija Kolarović's Students, Belgrade, 1957
- Exhibition of the Federation of Fine Artists of Yugoslavia, Ljubljana 1957
- Exhibition in Atelje 212, Belgrade 1957
- Sculpture in Open Space, Belgrade, from 1957 to 1971, 1974, 1975, 1978, 1981
- Contemporary Serbian Sculpture, Belgrade, 1957
- Spring in the Works of Our Artists, Belgrade, 1958
- October Salon, Belgrade, 1960-1969, 1975, 1977, 1979
- Triennial of Yugoslav Art, Belgrade, 1961, 1964, 1967
- "Vajont-Skopje," Belgrade, Zagreb, 1964 and 1965
- Postwar Serbian Art, Zagreb, 1963
- Fine Art Encounters, Subotica, 1964 - 1973
- Exhibition of Fine Artists from Vranje, Vranje, 1968
- Drawing and Small Sculpture, Belgrade, 1968, 1969, 1976, 1981, 1982, 1994
- Exhibitions of the Ečka Art Colony, 1968-1973.
- Yugoslav Small Sculpture, Murska Sobota, 1973
- Exhibition of Fine Artists from Belgrade: Ljubljana - Maribor - Koper, 1973
- Sixth Exhibition of the Association of Fine Artists of Yugoslavia, Sarajevo, 1975
- Thirty Years of ULUS (Association of Fine Artists of Serbia), Belgrade, 1976
- 40 Years of the Faculty of Fine Arts, Belgrade, 1977
- From the Sculptors' Studios, Belgrade, 1977 (Moderna Salon in Pariska Street)
- Fine Arts Salon of Palilula, Belgrade, Spring and Winter 1978
- Exhibition of Park Sculpture at the Galenika Factory, Zemun, 1978
- Exhibition: December 22, 80, Stara Palilula, 1980
- Fine Arts Salon of Palilula, Belgrade, 1981
- Exhibition of Awarded Artists at the October Salon, Belgrade, 1984
- The Jubilee ULUS Exhibition, Belgrade, Priština, Novi Sad, Sarajevo, 1985
- Artists of Vračar, Belgrade, 1985
- 40 Years of the Federation of Fine Artists of Yugoslavia 1946-1986, Tuzla, 1986
- May Salon - Palilula, 1989
- 40 Years of the School in Šumatnovačka Street, Belgrade, 1989
- ULUS Autumn Exhibition, 1990
- Exhibition of Small Sculptures, ULUS, 1992

- ULUS Autumn Exhibition, 1993
- Exhibition of Six Sculptors Stojan Ćelić wrote about in his posthumously published book *The Fate of Sculpture*, Zepter Gallery, 1994

International Group Exhibitions: Switzerland 1962, Netherlands 1969, USA 1970

Sculptures housed in: Museum of Contemporary Art, Belgrade; Museum of Forestry and Hunting, Belgrade; Museum of the Revolution, Belgrade; 25th of May Museum, Belgrade; galleries in Ljubljana, Sarajevo, Subotica, Ečka, and elsewhere, as well as, in private collections both in the country and abroad.

Monuments commemorating the People's Liberation War in: Kuršumlija, cast bronze, height 3m, 1954, co-author; Rača Kragujevačka, bronze and concrete, height 4m, 1963, co-author; Petrovac na Moru, concrete and wrought copper, height 10m, 1964, co-author; Paraćin, welded brass, height 4m, 1966; Kosmaj, concrete, height 30m, 1971; Niš, cast stainless steel, height 3.5m, 1986; Jajinci, height 15m, welded and polished stainless steel, 1988. A monument dedicated to the fallen soldiers of Vranje at the Srem Front, located in Batrovci, 1990, featuring a bronze plaque adorned with a relief, mounted on a stone approximately 4 meters high, crafted from Momin stone. The text was written by Simon Simonović.

Grave monuments: To the British tourists who perished in an airplane crash on the island of Kirk, 1972, made of wedding marble and welded brass; a monument to Veroljub Golubović, constructed from Venčac marble and bronze, Belgrade 1976; a monument to Dr. St. Bakalović, made of gabbro, welded brass, and cast bronze, Vršac, 1977.

Sculptures in public spaces: Belgrade, *Dance*, made from welded brass, located at the Dom Štampe (Press House), standing 2.5 meters tall, 1957; Zaječar, *Movement*, a fountain made of welded brass, measuring 180x150 cm, 1960; Ečka, *Sun*, made of welded brass, measuring 200x180 cm, 1973; Kostanjevica at Krka, *Longing*, made from wood, oak, 2.5 meters tall, and *Growth*, made from wood, oak, standing 3 meters high, 1962; Kruševac, Electroistok, *Lightning*, made of welded brass and copper, measuring 2.5 meters high, 1979.

Wall sculptures: Karlovy Vary, the Czech Republic, 1970, *Youth*, constructed from welded brass and copper, measuring 2.5x6 meters, and *Flight*, made from welded brass, measuring 2.5x4 meters; Vranje, Memorial to Dr. Đ. Tasić, bronze (portrait and inscription), 200x15 cm; Vranje, *Relief of seven Yugoslav luminaries* on the facade of the Vranje Gymnasium, concrete, approximately 90 cm, 1981.

Small sculptures: A series of commemorative plaques, as well as silver coinage (for example, the Plaque and Badge of the University of Arts, the Rector's Chain, the Emblem of Elektroistok, Kruševac, the Emblem of the Ozren Spa, and others).

Translations of art literature: *Painting and Me*, T. Botkin, translated from English, published by the Academy of Fine Arts, Belgrade, 1952, co-author; *Art Through the Ages*, H. Gardner, translated from English, published by Matica Srpska, Novi Sad, 1967, co-author; *Art and Visual Perception*, R. Arnheim, translated from English, published by the Academy of Fine Arts, Belgrade, 1971, co-author; *Guernica - The Genesis of a Painting*, R. Arnheim, translated from English, published by Zamak kulture, Vrnjačka Banja, 1973; "Entropy and Art," R. Arnheim, translated from English, journal *Umetnost (Art)*, Belgrade, 1977; "Duchamp and the Classical Perspectivists," Jean Clair, translated from English, journal *Umetnost (Art)*, Belgrade, 1979; *Sculpture in Plastics*, Nicholas Raukė, translated from English, published by the University of Arts press, Belgrade; new edition of *Art and Visual Perception*, R. Arnheim, translated from English, published by the University of Arts, Belgrade, first edition 1981, second 1987; *Visual Thinking*, R. Arnheim, published by the University of Arts, Belgrade, 1985; *The Dynamics of Architectural Form*, R. Arnheim, published by the University of Arts, Belgrade, 1990.

Social engagement: Secretary of ULUS from 1957 to 1959; Secretary of the Association of Fine Artists of Yugoslavia from 1960 to 1964; Representative of SLUJ (Federation of Fine Artist of

Yugoslav) at the congresses of the International Association of Artists (AIAO, IAA) in Vienna, 1960, New York, 1963, and Tokyo, 1966; Member of the subcommittee of the International Association of Artists for Art Education in London, 1967; Participated in the establishment of the October Salon and served as a juror for the October Award of the City of Belgrade; Juror for the July 7th Award; Speaker at the First Gathering of Sculptors of Yugoslavia "Society and Sculpture" in Valjevo, 1961; , Member of the Council of the Cvijeta Zuzorić Pavilion from 1957 to 1977; Member of the Board for Sculpture in Public Space, ULUS, from 1976 to 1979; Member of the Commission for Publishing Activities of the Cvijeta Zuzorić Pavilion in 1980; Member of the Court of Honor of ULUS from 1980 to 1981; Member of the Council of the University of Arts in 1981; Member of the Board of SANU for the Terminological Dictionary in the Field of Fine Arts since 1983; Member of the Committee for the Celebration of "Two Centuries of Vuk" in 1985; Member of the Committee for International Cooperation of ULUS from 1986 to 1987.

Awards and Honors: Third Prize for the *Monument to Students* in Kragujevac; First Prize for the Permanent July 7th Plaque, 1964, and its execution; October Salon Award for Sculpture, 1964; First Prize for the *Monument to NOB* (National Liberation War) at Kosmaj, 1969, and its execution; First Prize for the Monument to NOB in Niš, 1982, and its execution; Award for Sculpture at the Art Encounter in Subotica, 1972; First Prize for the *Monument to Executed Patriots* in Jajinci, 1987, and its execution; Plaque of the City of Belgrade, 1974 and 1984; Gold Plaque of Sopot, 1985; Plaque for 50 Years of the Faculty of Fine Arts, Belgrade, 1987; Order of Labor with the Red Flag, 1988; 4th of July Award for the Monument in Jajinci.

This biography was written by the artist himself on the 28th of February 1989.

Vojin Stojić died in Belgrade on May 5, 2001.

Војин Стојић, Владета Петрић, Пеђа Милосављевић, Јосип Броз, Нандор Глид и Михајло Петров седамдесетих (из приватне архиве) / Vojin Stojić, Vladeta Petrić, Peđa Milosavljević, Josip Broz, Nandor Glid i Mihajlo Petrov in the seventies (from private archive)

Издавач

Галерија Б2
Балканска 2
11000 Београд, Србија
тел: 011 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs

За издавача

Драган Стојадиновић

Стручни савет

Јеша Денегри
 Данијела Пуршевић
 Немања Николић

Организација и продукција

Бојан Муждека

Текст у каталогу

Мирко Кокир

Лектура

Миладиновић Марина

Превод

Ванда Перовић

Фотографија

Владимир Поповић

Прелом

Жолт Ковач

Штампа

Алта Нова, Београд

Тираж

300

Publisher

Gallery B2
Balkanska 2
11000 Belgrade, Serbia
tel +381 11 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs

For Publisher

Dragan Stojadinović

Gallery Council

Ješa Denegri
 Danijela Purešević
 Nemanja Nikolić

Organization and Production

Bojan Muždeka

Text in catalogue

Mirko Kokir

Proofreading

Miladinović Marina

Translation

Vanda Perović

Photography

Vladimir Popović

Layout

Žolt Kovač

Printed by

Alta Nova, Belgrade

Circulation

300

Пријатељи пројекта

C'EST MOI
art jewellery

Република Србија
Министарство културе

Захваљујемо се породици Стојић на помоћи у реализацији изложбе
 We would like to thank Stojić family for their help in realization of the exhibition

CIP - каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд

73.071.1:929 Стојић В. (083.824)
 73(497.5)19/20(083.824)

СТОЈИЋ, Војин, 1921-2001

Војин Стојић = Vojin Stojić : Од НОБ-а до популарне културе = From People's Liberation Struggle to pop culture : Галерија Б2, Београд, мај-јун 2025. / [текст у каталогу Мирко Кокир] = [text in catalogue Mirko Kokir] ; [фотографија Владимир Поповић] = [photography Vladimir Popović] ; [превод Ванда Перовић] = [translation Vanda Perović]. - Београд : Галерија Б2 = Belgrade : Gallery B2, 2025 (Београд : Алта Нова = Belgrade : Alta Nova). - 44 стр. : илустр. ; 23 см

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Тираж 300. - Војин Стојић : биографија: стр. 38. - Напомене и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-6054-048-7

а) Стојић, Војин (1921-2001) -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 168073225

ГАЛЕРИЈА Б2
Балканска 2
11000 Београд, Србија
тел: 011 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs